

Ustawa Rządowa.

W Imię Boga w Trojcy Świętej jedynego.

Stanisław August z Bożey Łaski, y Woli. Naroził się
Król Polski, Wielki Liąże Litewski, Ruskij, Pruski, Wielki
Mazowiecki, Żmudzki, kijowski, Wołyński, Podolski,
Podlaski, Inflancki, Smoleński, Siewierski, y Czernihowski,
wraz z Stanami Skonfederowanymi w Rzeczpospolitą
podwojną y Narod Polski reprezentującymi.

Uznając iż Ła. Was wszystkich, do ugruntowania, y
doskonalenia Konstytucyi Marcowey iedynej Ławist, długim
doświadczeniem poznawszy, że dawsieme Rząd Waszego Młodego
a chęć Konceptu z porę wiakiej się Europa znajdnie, y z
dogorywającej chwili, która Was samym sobie, wrzuta, w
odhanbiących Obcy przemyś Mocarstw, cesarzy drożey niż...

75a

**233 rocznica Konstytucji 3 Maja przypada
na 3 maja (piątek) 2023.**

**Święto Narodowe
Trzeciego Maja zostało ustanowione
po raz pierwszy w 1919 roku,
a następnie w 1990 roku,
w rocznicę uchwalenia
Konstytucji 3 maja Rzeczypospolitej
Obojga Narodów.**

W 233 rocznicę Konstytucji 3 Maja

**Aby godnie świętować rocznicę Konstytucji 3
Maja, przypomnimy**

**wydarzenia historyczne lub kulturalne, miejsca i
postaci, które urosły do miana SYMBOLU.**

**Wyrażają one szacunek i miłość Polaków do
Ojczyzny oraz kreują wspólną tożsamość,
pamięć i nadzieję.**

**Są znamieniem patriotyzmu, dumy i honoru,
a także godności Polaków.**

Symbole

Konstytucji 3 Maja

Konstytucja 3 Maja:

Uznawana za pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną konstytucję

Uchwalona 3 maja 1791 roku na Sejmie Czteroletnim ustawa, regulująca ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów była pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną konstytucją.

Na jej podstawie przyjęto podział władz na prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą, a także zniesiono m.in. liberum veto, konfederacje i wolną elekcję. Choć *Konstytucja 3 maja* obowiązywała jedynie przez 14 miesięcy, była wielkim osiągnięciem narodu polskiego chcącego zachować niezależność państwową oraz zapewnić możliwość rozwoju gospodarczego i politycznego kraju.

USTAWA RZĄDOWA.

PRAWO UCHWALONE.

Dnia 3. Maja, Roku 1791.

W WARSZAWIE,
w Drukarni Uprzywilejowanej M. GRÖLLA,
Księgarza Nadwornego J. K. Mci.

Oryginał rękopiśmienny Konstytucji 3 Maja początkowo był przechowywany w Wilanowie w zbiorach Archiwum Publicznego Potockich, zgromadzonych przez Stanisława Kostkę Potockiego, uczestnika obrad Sejmu Czteroletniego. W latach 70. XIX wieku na mocy umów rodzinnych archiwum zostało przekazane do podkrakowskich Krzeszowic, a po 1945 roku powróciło do Warszawy i znalazło się w Archiwum Głównym Akt Dawnych.

Jean-Pierre Norblin de la Gourdaine
„Uchwalenie Konstytucji 3 Maja” (1791).
Rysunek przedstawia scenę uchwalenia Konstytucji 3 Maja
w Sali Senatorskiej na Zamku Królewskim w Warszawie.

Sala Senatorska (Konstytucji 3 Maja) należy do najwspanialszych sal Zamku Królewskiego w Warszawie. Oryginalny jest fotel królewski oraz fragmenty dekoracji zaplecka i baldachimu tronowego.

„Konstytucja 3 Maja 1791 roku” – obraz Jana Matejki powstał od stycznia do października 1891. W maju prace nad nim były jednak tak zaawansowane, iż możliwe było pokazanie płótna na jubileuszowej wystawie w Sukiennicach z okazji 100 rocznicy uchwalenia konstytucji.

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Król Stanisław August Poniatowski (1732-1798)

Ostatni król Polski - Stanisław August przyjął staranne wychowanie i wykształcenie. Pobierał nauki od najlepszych nauczycieli, władał łaciną, językiem francuskim, niemieckim, włoskim i angielskim. W młodości dużo podróżował, był przyjmowany na salonach i dworach we Francji, Anglii, Rosji. W wieku 32 lat (1734), został królem Polski.

**Stanisław August Poniatowski,
Marcello Bacciarelli, 1768 r.**

Twórcy Konstytucji 3 Maja: Stanisław Małachowski (1736-1809)

Stanisław Małachowski był referendarzem koronnym, posłem na sejm 1756 - 1766, marszałkiem Sejmu Czteroletniego 1788 - 1792 i sejmowej konfederacji koronnej. Był jednym

z przywódców stronnictwa patriotycznego, zwolennikiem reform.

Popierał dążenia mieszczan do rozszerzenia praw politycznych, brał udział w pracach nad przygotowaniem Konstytucji 3 maja i zasłużył się w jej uchwaleniu. W swych dobrach oczynszował chłopów oraz zwolnił ich od niektórych powinności, wystąpił z manifestem potępiającym konfederację targowicką 1792.

W Księstwie Warszawskim od 1807 roku pełnił kolejno funkcje: prezesa Komisji Rządzącej, Rady Ministrów, Senatu. Wśród swego otoczenia miał opinię człowieka nieposzlakowanej uczciwości.

**Bacciarelli
„Portret Stanisława Małachowskiego
marszałka sejmu”(1808)**

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Hugo Kołłątaj (1750-1812)

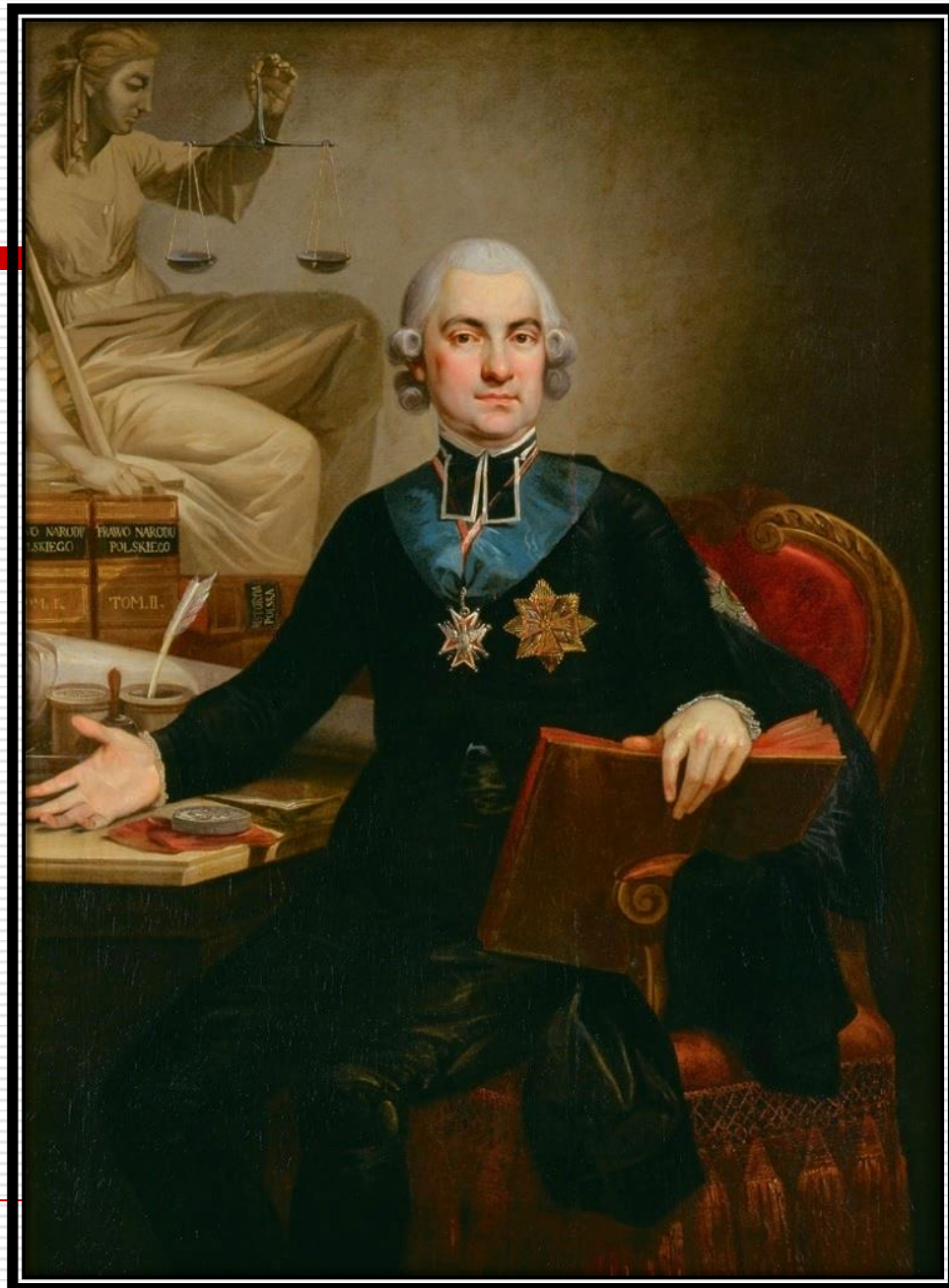
Hugo Kołłątaj – był to pisarz, filozof, ksiądz, historyk, działacz polityczny. Obok Stanisława Staszica – był wybitnym przedstawicielem obozu postępu.

Brał czynny udział w pracach Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych i Komisji Edukacji Narodowej. W czasie obrad Sejmu Czteroletniego poświęcił się działalności politycznej.

W rozprawie „Do Stanisława Małachowskiego” przygotował program reform uwieńczonych Konstytucją 3-Maja. Pod swoim przywództwem skupił grupę radykalnych pisarzy, zwaną Kuźnicą Kołłątajowską.

Józef Peszka „Portret Hugo Kołłątaja” 1791

Twórcy Konstytucji 3 Maja: Stanisław Staszic (1755-1826)

Stanisław Staszic to postać wybitna, wielce zasłużona w dziejach narodu polskiego. To człowiek, który zawsze starał się „być narodowi użytecznym” i całe swe życie temuż narodowi pragnął ofiarować. Zajmował się nauczaniem dzieci pańskich, organizowaniem szkolnictwa, rozbudową krajowego przemysłu, handlu i górnictwa. Wysuwał projekty reformy ustroju Rzeczypospolitej, pisał prace odnoszące się do aktualnych wydarzeń społeczno – politycznych, prowadził badania naukowe, tłumaczył dzieła klasyków starożytnych i myślicieli francuskiego Oświecenia, badał strukturę geologiczną ziem polskich, a nawet próbował dokonać reformy obowiązującej pisowni. Ponadto zajmował się działalnością filantropijną, wykazywał zainteresowanie teatrem.

U schyłku życia ukończył wielki poemat historiozoficzny, w którym starał się ukazać wszystkie sprężyny dziejów ludzkości. Stanisław Staszic napisał bardzo wiele cennych prac w swoim życiu i to one zapewniły mu trwałe i ważne miejsce w dziejach polskiej literatury i myśli filozoficznej. Całe pokolenia uczniów poznawały i poznają niektóre jego teksty, a ich interpretacja, zmieniająca się wraz z biegiem historii, odsłania ich wciąż nowe aspekty. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują: „Przestrogi dla Polski”, „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego”, „Krótki rys życia mego”, „Myśli o równowadze politycznej w Europie”, „O statystyce Polski”, „O ziemiorództwie Karpatów i innych gór i równin Polski”. W panteonie wybitnych Polaków Stanisław Staszic zajmuje wyjątkowe miejsce. Nie było bowiem w końcu XVIII i początkach XIX wieku dziedziny życia publicznego, do której rozwoju nie wniósłby on trwałego wkładu. Wśród Polaków uchodził Staszic nie tylko za wzór pracowitości i zapału w realizacji podejmowanych zadań, ale również za wielkiego filantropa, hojnego dla innych. Występując w obronie wszystkich uciśnionych, Staszic, stał się również jednym z pierwszych zwolenników równouprawnienia kobiet.

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Ignacy Potocki (1750-1809)

Ignacy Potocki - marszałek wielki litewski, działacz polityczny.

Wykształcony w Collegium Nobilium i we Włoszech, uczestnik „obiadów czwartkowych”. Został w roku 1773 jednym z pierwszych działaczy Komisji Edukacji Narodowej i poważnie zaangażował się w reformę szkolnictwa i w prace Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych. W trakcie obrad Sejmu Czteroletniego (1788-92) nawiązał bliższą współpracę z królewskim obozem reform, włączył się w prace nad nową konstytucją i był jednym z jej autorów. Wiele pisał m.in. na tematy nauki i jej dziejów, polityki, tłumaczył prace m.in. z dziedziny logiki, poezje łacińskie.

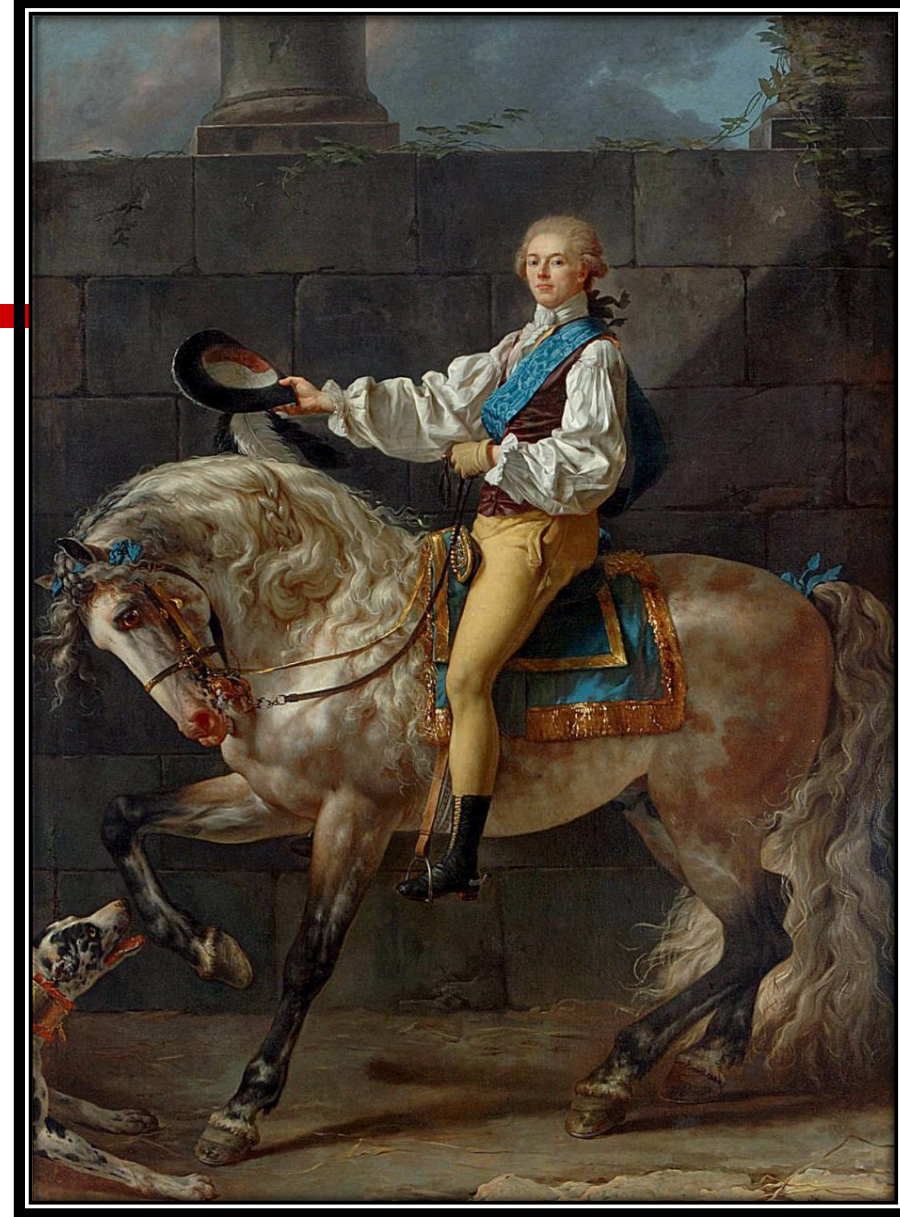
Anna Rajecka (1760–1832)

Portret: Ignacy Potocki (1750-1809)

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Stanisław Kostka Potocki (1755-1821)

Był miłośnikiem, znawcą i mecenasem sztuk pięknych, kolekcjonerem, propagatorem klasycyzmu w architekturze. Zaprojektował m.in. park angielski w Wilanowie. To również pionier historii sztuki i archeologii w Polsce (prowadził wykopaliska archeologiczne we Włoszech). Swoją kolekcję dzieł sztuki zgromadzoną w pałacu w Wilanowie udostępnił w 1805 publiczności, tworząc jedno z pierwszych muzeów w Polsce. W roku 1791 wziął znaczący udział w wydarzeniach, które doprowadziły do uchwalenia Konstytucji 3 Maja, której był jednym z sygnatariuszy. 29 kwietnia 1791 roku przyjął obywatelstwo miejskie na Ratuszu Miasta Warszawy. 2 maja 1791 roku podpisał asekurację, w której zobowiązał się do popierania projektu Ustawy Rządowej. Był także jednym z założycieli, członkiem Zgromadzenia Przyjaciół Konstytucji Rządowej, przyjął prawo miejskie.

Jacques-Louis David "Portret konny Stanisława Kostki Potockiego" (1780)

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Adam Stanisław Krasiński (1714-1800)

Adam Stanisław Krasiński to pisarz polityczny, biskup kamieniecki od 1759, sekretarz wielki koronny od 1752, prezydent Trybunału Głównego Koronnego, scholastyk . Studiował w Krakowie i Rzymie. Był Kawalerem Orderu Orła Białego od 1786 roku. To inicjator i duchowy przywódca konfederacji barskiej i jej najwybitniejsza postać. Kierował polityką zagraniczną konfederacji i posłował jako jej rzecznik do Wiednia i Paryża. Po upadku konfederacji przebywał w Warszawie lub w Krasnem. Na Sejmie Czteroletnim wzywał do uchwalenia dziedziczości tronu. Był zwolennikiem Konstytucji 3 Maja i stał na czele "deputacji do ułożenia rządu". Spoczywa w Krasnem, gdzie ma pomnik w kościele.

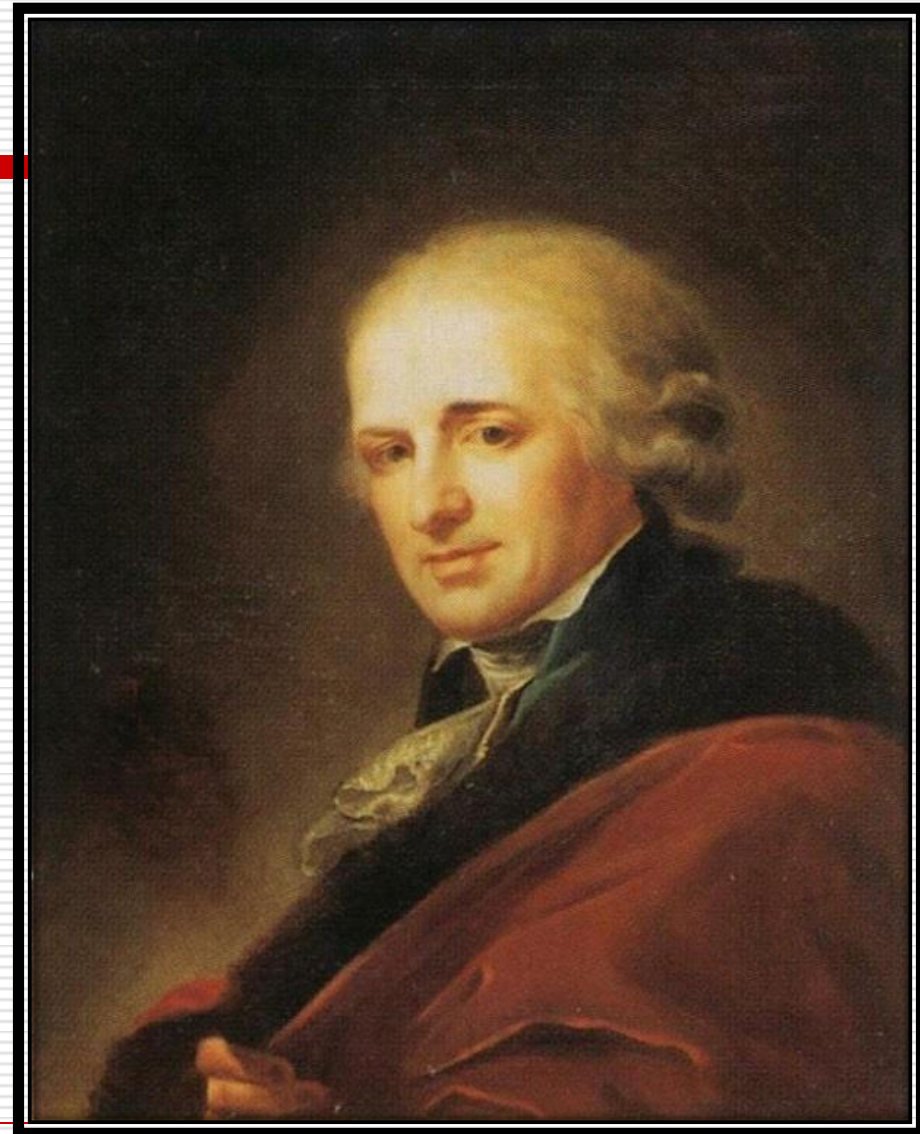
Portret ze szkoły Marcello Bacciarellego

Twórcy Konstytucji 3 Maja:

Julian Ursyn Niemcewicz (1757-1841)

Był wychowankiem Szkoły Rycerskiej. Od 1777 roku był adiutantem księcia Adama **Kazimierza Czartoryskiego**. Był posłem na Sejm Czteroletni, aktywnym członkiem Stronnictwa Patriotycznego oraz uczestnikiem tajnych prac nad Konstytucją 3 maja. Znamy go jako jednego z czołowych pisarzy czasów stanisławowskich - był twórcą pierwszej polskiej komedii politycznej „*Powrót posła*”. Był adiutantem Tadeusza Kościuszki w czasie insurekcji kościuszkowskiej. Był wierny Naczelnikowi nawet w obliczu maciejowickiej klęski i niewoli. Był Sekretarzem Senatu w Księstwie Warszawskim, a później w Królestwie Polskim. Zmarł na emigracji w Paryżu 21 maja 1841 roku.

Fot. J. Lampi 1786

Sejm Wielki (Sejm Czteroletni) obradował w latach 1788-1792

- Na sejmie obowiązywała zasada większości głosów;**
- Na sejmie przewagę zdobyli zwolennicy reform;**
- Pierwsze reformy Sejmu Czteroletniego: zwiększył liczebność wojska, uchwalił prawo o miastach, zwiększające prawa mieszczan;**
- Najważniejszym dziełem Sejmu Wielkiego było uchwalenie Konstytucji 3 Maja.**
- Autorzy projektu konstytucji: Stanisław Małachowski (marszałek sejmu), Ignacy Potocki, Hugo Kołłątaj.**

Foto. Ewa Maciejczyk

Obiady czwartkowe

(spotkania odbywały regularnie się w latach 1770- 1777) organizowane były regularnie co tydzień i trwały od 3 do 4 godzin. Przeważnie odbywały się na Zamku Królewskim (według tradycji w Sali Rady, zwanej też Jadalną), latem w Łazienkach. Celem spotkań były rozmowy na tematy związane ze sztuką, nauką, omawianie dzieł literackich. Król był inicjatorem obiadów czwartkowych. Obiady te idealnie wpisywały się w program oświeceniowy Polski.

Włodzimierz Łuski „Zebranie u króla Stanisława Augusta” (1891)

Sala jadalna na Zamku Królewskim w Warszawie – obecnie.

Na listach gości „obiadów czwartkowych” znajdowały się niezwykle popularne w tamtych czasach nazwiska malarzy, rzeźbiarzy, poetów i literatów. Na jednym spotkaniu uczestniczyło zazwyczaj około 10-12 gości, choć ich lista zmieniała się. Stałymi bywalcami obiadów byli m. in.: Franciszek Bohomolec, Hugo Kollataj, Stanisław Konarski, Ignacy Krasicki, Adam Naruszewicz, Ignacy Potocki, czy **Stanisław Trembecki.**

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja upamiętniło poza bogatą literaturą piśmienniczą, niejedno dzieło sztuki w postaci grafik, malarstwa, rzeźby, a także muzyki w różnej formie, w szczególności wokalne. W celu uczczenia owego wydarzenia utwory muzyczne pisali jedni z najwybitniejszych poetów i kompozytorów m.in. Fryderyk Chopin, Feliks Nowowiejski, Józef Świder, Rajnold Suchodolski, Franciszek Karpiński, Maciej Kamiński, Stanisław Starzyński, czy Konstanty Gaszyński.

Piosenki o Konstytucji 3 Maja są krótkim choć miło brzmiącym świadectwem narodowego pojednania po latach walki i politycznych sporów. Najpopularniejszy utwór to oczywiście pieśń „Witaj, majowa jutrzeńko” znana także jako „Mazurek Trzeciego Maja” oraz „Trzeci Maj”, który powstał w pierwszych dniach po uchwaleniu Konstytucji. Już 8 maja 1791 roku został po raz pierwszy wykonany w krakowskich Sukiennicach podczas uroczystego balu wydanego z okazji tego wielkiego wydarzenia oraz imienin króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Refren tej pieśni cytuje Adam Mickiewicz w XII księdze „Pana Tadeusza”. Najstarsze prezentowane wydawnictwa nutowe pochodzą z 1906, 1916, 1929, 1932 oraz 1946 roku.

Pieśni Konstytucji 3 Maja też urosły do miana symbolu.

słowa: Rajnold Suchodolski

Dość żywo
mf

Wi - taj, ma - jo - wa ju - trzeń - ko, świeć naszej polskiej kra - i - nie,
u - cieszmy cie - bie pio - sen - ka, przy hu - lan - ce i przy wi - nie.
Wi - taj, Maj, Trze - ci Maj, u Po - la - ków bto - gi raj ____!
Wi - taj, Maj, Trze - ci Maj, u Po - la - ków bto - gi raj!

**Tekst utworu "Polonez
trzeciego maja" (1791)**

autorzy domniemani:

**Franciszek Dionizy Książnin,
Aleksander Rodowski**

***Zgoda Sejmu to sprawiła,
Że nam wolność przywróciła.***

***Wiwat! Krzyczcie wszystkie
stany:***

Niechaj żyje Król kochany!

Taka jest narodu wola:

Za swych braci i za Króla

Obywatel każdy wszędzie

Życie swojełożyć będzie.

Wiwat Sejm i naród cały!

Dziś nam Nieba żywot dały.

Wiwat! Krzyczcie wszystkie

stany:

Niechaj żyje Król kochany!

**Koncert Jankiela" –
ilustracja z roku 1881
Michała Elwiro Andriollego
do jednego z pierwszych wydań
„Pana Tadeusza”.**

Słowa „Poloneza Trzeciego Maja” utrwalił Adam Mickiewicz „XII księdze „Pana Tadeusza” opisując koncert polskiego patrioty Żyda Jankiela. Inspiracją do stworzenia postaci Jankiela, stał się prawdopodobnie poznany przez poetę osobiście, rabin Jakub Natan.

Cymbały litewskie

*Mistrz zawsze patrzył w niebo czekając natchnienia.
Spojrzał z góry, instrument dumnym okiem zmierzył,
Wzniósł ręce, spuścił razem, w dwa drażki uderzył,
Zdumieli się słuchacze...*

*Razem ze strun wiela
Buchnął dźwięk, jakby cała janczarska kapela
Ozwała się z dzwonkami, z zelami, z bębenki.
Brzmi Polonez Trzeciego Maja! – Skoczne dźwięki
Radością oddychają, radością słuch poją,
Dziewki chcą tańczyć, chłopcy w miejscu nie dostoją –
Lecz starców myśli z dźwiękiem w przeszłość się uniosły
W owe lata szczęśliwe, gdy senat i posty
Po dniu Trzeciego Maja, w ratuszowej sali
Zgodzonego z narodem króla fetowali;
Gdy przy tańcu śpiewano: „Wiwat Król kochany!
Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”
Mistrz coraz taktę nagli i tony natęża,
A wtem puścił fałszywy akord jak syk węża,
Jak zgrzyt żelaza po szkłe – przejął wszystkich dreszczem
I wesolość pomięszał przeczuciem złowieszczem.
Zasmuceni, strwożeni, słuchacze zwątpili,
Czy instrument niestrojny? czy się muzyk myli?
Nie zmylił się mistrz taki! on umyślnie trąca
Wciąż tę zdradziecką strunę, melodyję zmacca,
Coraz głośniejsze targając akord rozdał sany,
Przeciwko zgodzie tonów skonfederowany;
Aż Klucznik pojął mistrza, zakrył ręką lica
I krzyknął: „Znam! znam głos ten! to jest Targowica!”*

Jan Czesław Moniuszko "Koncert Jankiela"

**Jan Czesław Moniuszko (1853-1908) -
polski malarz, zajmujący się
malarstwem rodzajowym.
Był synem kompozytora Stanisława
Moniuszki (1819-1872).**

Lubelskie symbole i ślady Konstytucji 3 Maja

Uroczyste obchody uchwalenia Konstytucji 3 Maja 1791 r. mają długoletnią tradycję. Pierwsze miały miejsce już w 1792 roku.

Szczególne znaczenie miały obchody rocznicy Konstytucji 3 Maja w 1916 roku. Wybuch I wojny światowej przyniósł bowiem Polakom nadzieję na odzyskanie upragnionej niepodległości, dlatego też przypadającą w 1916 r. 125. rocznicę ustanowienia Konstytucji 3 Maja obchodzono radośnie i manifestacyjnie jako święto narodowe. W Warszawie ich głównym akcentem stał się wielogodzinny pochód, w którym wzięło udział ponad 200 tys. osób. Na terenie okupacji austriackiej Naczelna Komenda Armii początkowo wyraziła zgodę na uroczystości tylko w kościołach i miejscach zamkniętych, jednak na wniosek Generalnego Gubernatorstwa, postulujący udzielenie zezwolenia na publiczne obchody święta, **Naczelna Komenda Armii 27 kwietnia nieznacznie złagodziła stanowisko, zezwalając na publiczny pochód na terenie Lublina. Podczas uroczystości w 1916 r. poświęcono kamień ułożony tymczasowo w miejscu przeznaczonym w przyszłości pod budowę pomnika Konstytucji 3 Maja.** Dopiero na dzień przed zaplanowanymi uroczystościami władze austriackie zezwoliły także na pochody również w innych miastach, jednakże rozkaz ten za późno dotarł do komend powiatowych. Po II wojnie światowej rocznicę Konstytucji 3 Maja jako święto narodowe stopniowo ograniczano, a następnie zastąpiono Dniami Oświaty, Książki i Prasy. Święto to oficjalnie zostało zniesione ustawą z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy. Od tej pory obchody rocznicy Konstytucji 3 Maja miały formę uroczystości kościelnych związanych z przypadającym tego dnia świętem Maryi Królowej Polski. O przywrócenie święta 3 maja rozpoczęto starania w 1981 r.

Plac Litewski. Obchody 125. rocznicy Konstytucji 3 Maja, 03.05.1916

Pomnik Konstytucji 3 Maja w Lublinie

**Na postumencie-są daty 1791-
1981, na kamieniu napis:**

NA PAMIĄTKĘ

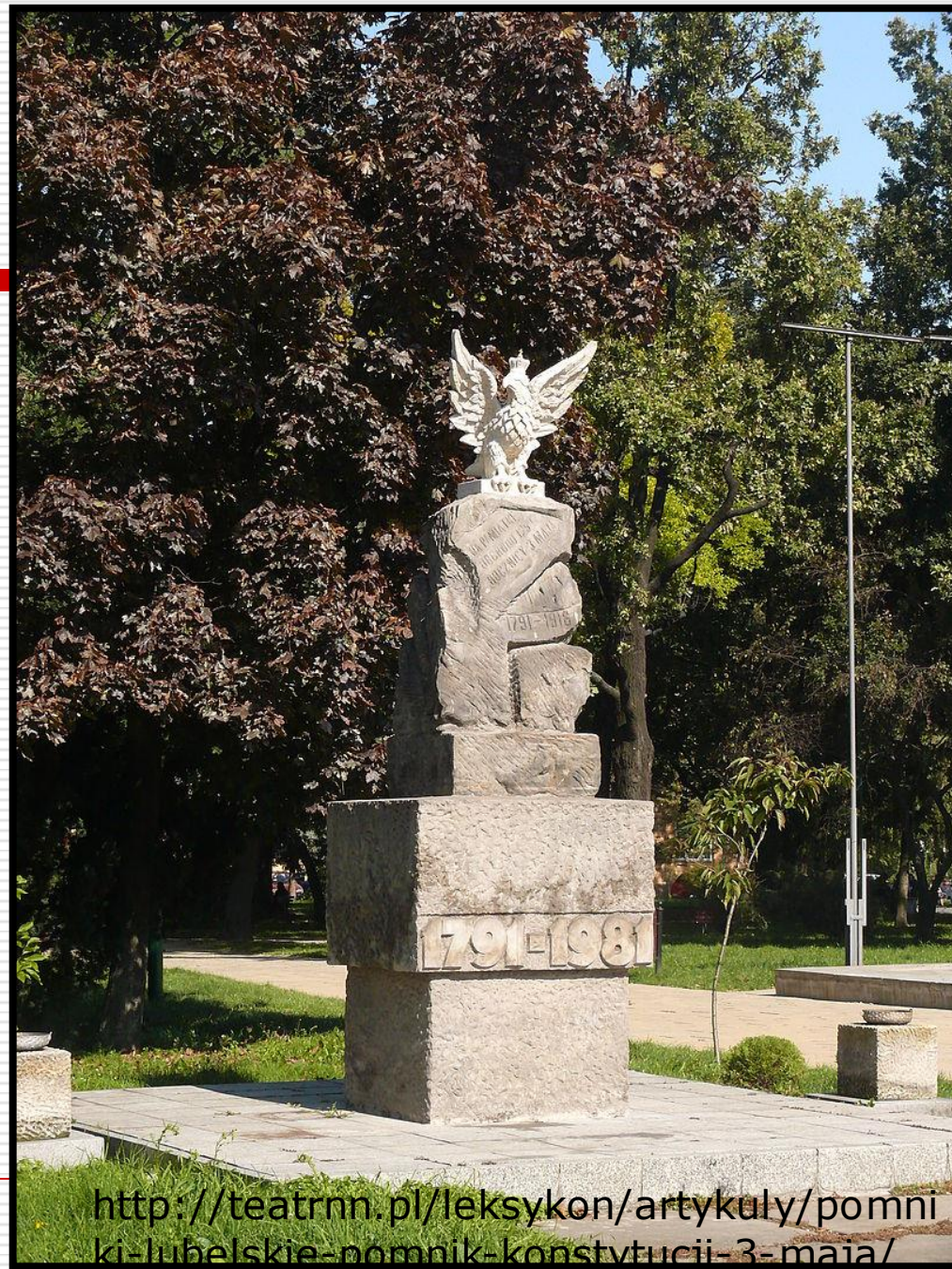
OBCHODÓW 125EJ

ROCZNICY 3 MAJA

1791-1916

**Pomnik odsłonięty po raz pierwszy
3 maja 1916 roku, miał formę
pokrytego reliefami kamienia na
niskim postumencie. W 1963 roku
został usunięty z pierwotnego
miejsca. 3 maja 1981 roku,
z inicjatywy Henryka Łusiewicza
(przewodniczącego Stronnictwa
Demokratycznego), został
ustawiony na skraju placu
Litewskiego, podwyższony przez
dodanie dwuelementowego
postumentu i zwieńczony figurą
orła.**

**Autorem koncepcji dzisiejszego
wyglądu pomnika jest Edward
Kotyło, wykonawcą orła – Witold
Marcewicz.**

<http://teatrnn.pl/leksykon/artykuly/pomniki-lubelskie-pomnik-konstytucji-3-maja/>

Ulica 3 Maja w Lublinie

Jest jedną z głównych śródmiejskich ulic. Swoją obecną nazwę uzyskała podczas uroczystych obchodów 125 rocznicy uchwalenia konstytucji 3 Maja w 1916 roku. Od końca XIX wieku Ulicę nazywano Czechowską, a wcześniej Czechówką. Uformowana w początku XIX w. wraz z kształtowaniem się przylegającego do ulicy Placu Litewskiego zapoczątkowała rozwój zabudowy tej części lubelskiego Śródmieścia.

Ulica Staszica w Lublinie

Początkowo ulica nazywała się Poczętkowska. Nazwa ta pojawia się już na planach z II połowy XVIII wieku i tylko wyjątkowo na planie z ok. 1825 roku zwie się ulicą „za Kryminałem”. Obecną nazwę ulica otrzymała w roku 1928.

Ulica Kołłątaja

Obecna nazwa ulicy została nadana w 1916 r. podczas obchodów 125 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Wcześniejsza nazwa arterii brzmiała: Szpitalna.

Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica powstało w 1906 r. (wtedy: gimnazjum pod nazwą Ośmioklasowa filologiczna prywatna szkoła im. Staszica). Jej nazwę zmieniono na Państwowe Gimnazjum im. Stanisława Staszica. W sierpniu 1944 – reaktywowano I Państwowe Liceum im. Stanisława Staszica, które funkcjonowało w przedwojennym gmachu szkoły. W latach 1961/62 - przywrócono szkole jej dawną nazwę: I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica.

VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Lublinie jest to szkoła integralnie związana z rozwojem dzielnicy Dziesiąta, o dużym znaczeniu dla całego Lublina i okolic. Jej początki sięgają 23 czerwca 1948 roku. 16 grudnia 1994 roku nastąpiło uroczyste nadanie VI Liceum Ogólnokształcącemu imienia Hugona Kołłątaja – wybitnej postaci polskiego oświecenia.

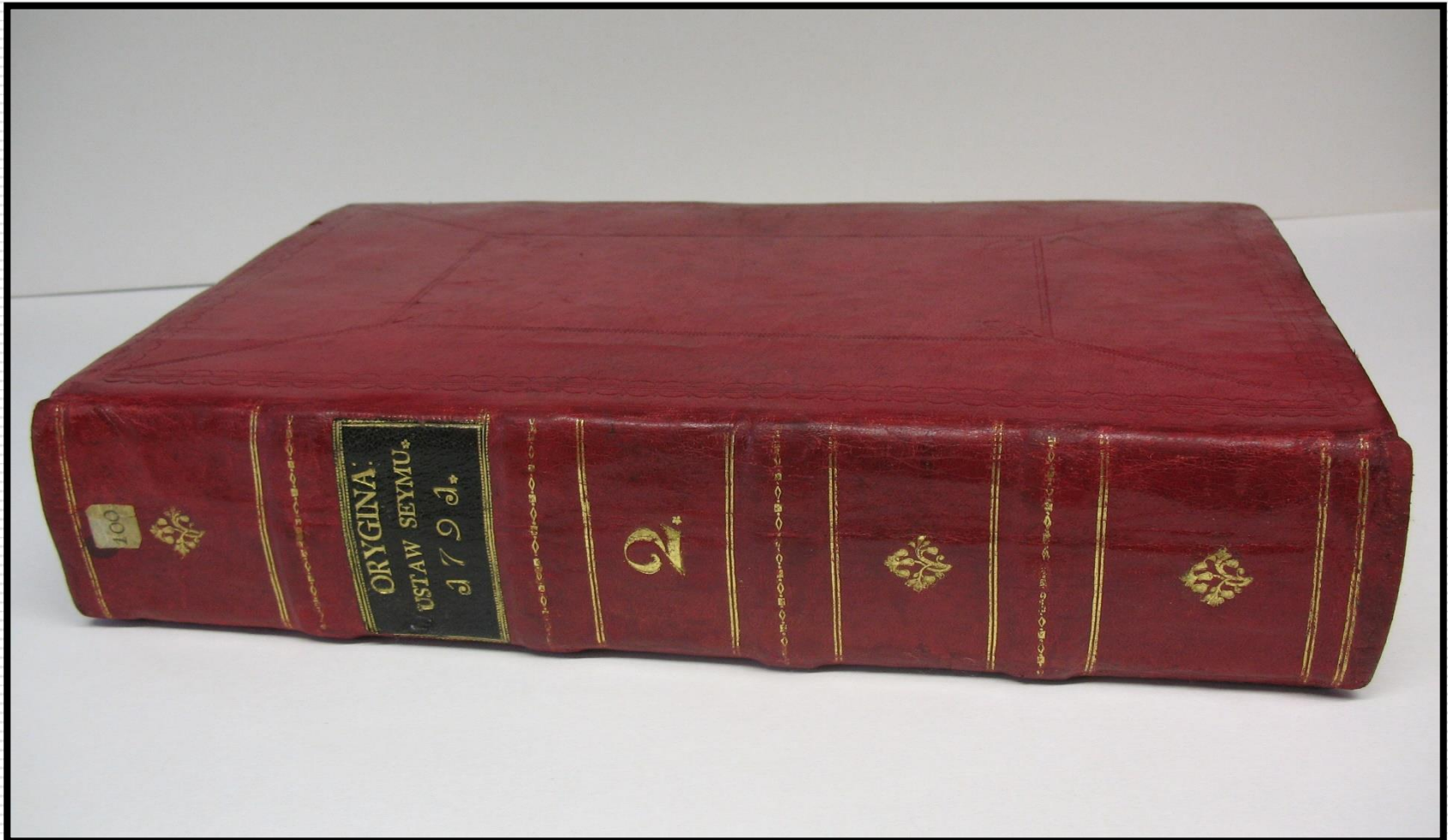

Święto Narodowe Trzeciego Maja przywrócono do kalendarza świąt państwowych ustawą z 6 kwietnia 1990 r. Pierwsze uroczyste obchody święta 3 Maja odbyły się w Warszawie na Placu Zamkowym w 1990 r. Od tej pory, Święto Konstytucji 3 Maja należy do uroczyście obchodzonych polskich świąt.

Polonez na ulicach Lublina w Święto Konstytucji 3 Maja w 2018 roku.

-
- ❑ https://www.mnwl.pl/Aktualnosci/Konstytucja_3_maja_w_medialierstwie-2-1161-20.html
  - ❑ Niepodleglosc_i_Pamiec-r2000-t7-Rękopisy i druki Konstytucji 3 Maja: http://agad.gov.pl/?page_id=1675
  - ❑ Publikacja „Konstytucja 3 maja 1971 r.” - wersja polska: http://agad.gov.pl/wp-content/uploads/2018/12/Konstytucja-3-maja_PL-v5.pdf
  - ❑ Publikacja „Konstytucja 3 maja 1971 r.” - wersja angielska: http://agad.gov.pl/wp-content/uploads/2018/12/Konstytucja-3-maja_Eng-v4.pdf
  - ❑ <https://www.archiwa.gov.pl/pl/aktualnosci/5170-229-rocznica-uchwalenia-ustawy-rz%C4%85dowej-konstytucji-3-maja>
  - ❑ [n1_\(16\)-s141-153.pdf](#) (o Konstytucji)
-